

2.10.2022, Borovnice

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Hospodin na lidi pohlíží z nebe, chce vidět, má-li kdo rozum, dotazuje-li se po Boží vůli. Zpronevěřili se všichni, zvrhli se do jednoho, nikdo nic dobrého neudělá, naprosto nikdo. Což nevědí všichni, kdo páchají ničemností, kdo jedí můj lid, jako by jedli chleba, ti, kdo Hospodina nevzývají, že se jednou třást budou strachem? S pokolením spravedlivého je Bůh. Ž 14, 2-5

PÍSEŇ 182 Pán Bůh je síla má (38),

VSTUPNÍ MODLITBA

Pane Bože,

Jako každou neděli i dnes se před tebou skláníme a chceme naslouchat tvému slovu. Jako každou neděli i dnes chceme aspoň na chvíli odložit všechny starosti a věnovat se jen tvému slovu. A jakou každou neděli i dnes nechceme řešit nic jiného než tvé slovo a dopad na nás, tvé posluchače. Prosíme tě, zbav nás netrpělivosti, zbav nás nevíry, zbav nás beznaděje a nelásky. Prosíme tě, uč nás vděčnosti, kterou chceme přijmout slovo o tvé milosti, prosíme tě, daruj nám svůj pokoj, který chceme sdílet i s těmi, kdo jsou kolem nás. A prosíme tě, buď ve svém Duchu s námi se všemi, když tu na tebe čekáme. Amen.

1. ČTENÍ Mt 5, 13-20

PÍSEŇ 672 Dej nám moudrost (406),

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Bože,

prosíme tě za všechny, kdo si v těchto dnech a týdnech procházejí nečekanou ztrátou. Prosíme tě zvláště za manžele Tlustošovy, kteří si s v těchto týdnech prochází katastrofou nedaleko od nás. A prosíme tě za nás za všechny, kdo v těchto dnech budeme hledat formu podpory a pomoci. Prosíme tě, dej nám sílu zvládat nejen tragické životní situace, ale i ty běžné, které se nás dotýkají každého dne. A prosíme tě, vyslyš naši společnou modlitbu: Otčenáš... Amen.

POSLÁNÍ Buďte tedy trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohlédte, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště. I vy tedy trpělivě čekejte, posilněte svá srdce, vždyť příchod Páně je blízko. Nestěžujte si jeden na druhého, bratří, abyste nebyli odsouzeni. Hle, soudce stojí přede dveřmi! Za příklad trpělivosti v utrpení si, bratří, vezměte proroky, kteří mluvili ve jménu Páně. Hle, ‚blahoslavíme ty, kteří vytrvali‘. Slyšeli jste o vytrvalosti Jobově a víte, k čemu ho Pán nakonec přivedl. Vždyť ‚Pán je plný soucitu a slitování‘. Jk 5, 7-11

POŽEHNÁNÍ Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Kéž ti, Bože, lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé! Ať se národy radují, ať zaplesají, neboť soudíš lidi podle práva, spravuješ národy země. Kéž ti, Bože, lidé vzdají chválu, kéž ti vzdají chválu všichni lidé! Země vydala své plody, Bůh nám žehná, Bůh nás. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země! Ž 67, 2-8

PÍSEŇ 489 Tvé požehnání (416),

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Jr 4, 22-28

„Můj lid je pošetilý, nezná se ke mně, jsou to synové pomatení, nemají rozum. Jsou moudří, ale ke zlému, dobro konat nedovedou.“
Viděl jsem zemi, a hle, je pustá a prázdná, nebesa jsou beze světla.
Viděl jsem hory, a hle, třesou se, všechny pahorky se otřásají.
Viděl jsem, a hle, nikde žádný člověk, i všechno nebeské ptactvo odletělo.

Viděl jsem, a hle, sad je pouští, všechna města v něm jsou podvrácena Hospodinem, jeho planoucím hněvem.

Toto praví Hospodin: „Celá země bude zpustošená, ale neskončím s ní docela.

Země nad tím bude truchlit, zachmuří se nebe shůry, neboť jsem vyhlásil, co mám v úmyslu, a neželím toho a od toho neupustím.“

Jeden farář si jednou posteskl, proč tak málo lidí věří v Boha, když je to tak pěkné. Při pohledu do kostelních lavic si spíš říkám, proč tolik lidí věří v Boha, když se to dnes vůbec nenosí. Lidé jsou dnes pošetilí, jsou často bez rozumu jako děti, které to musí učit jejich rodiče. Chybí jim prozíravost i odpovědnost, řádný vztah k Hospodinu. Často si zakládají jen sami na sobě a hledají jen vlastní prospěch. A taková moudrost je tou největší pošetilostí a strůjcem všeho zlého. K Bohu se neznají, jsou pomatení z množství možností, které jim dnešní svět nabízí. Nemají rozum nebo jen svůj vlastní a nedovedou konat dobro. A bude ještě hůř. Lidé jsou totiž také nepoučitelní a není jim pomoci. Ať jim říkáte, co chcete, stejně si to udělají podle svého. A o moc horší už to být nemůže.

Prorok Jeremjáš vidí bezednou pustotu a prázdnotu, tmu, zkázu a smrt. Země je zbavena života i světla. Zachvacuje ji chaos a zmatek. Svými hříchy odpadnutí od Hospodina se jeho lid ocitl v situaci, v níž Bůh ve svém soudu bere zpět dobré světlo stvoření a uvádí svůj lid do chaosu, prázdnoty, nebytí. Hory a pahrbky, symboly stálosti a nepohytnosti, se dokonce i tady na Vysočině otřásají. Všechno se hroutí a pomíjí. Pobořené domy a zpustošené vesnice svědčí o tvrdosti Božího soudu. Na zemi už není jediné místo, které by mohlo poskytnout ochranu.

Hospodinovým výrokem, že celá země bude zpustošená, ale neskončí s ní docela, je výslovně potvrzeno, že jeho zásah má zcela určitý záměr a cíl, který bude dokonán. Ještě máme nějakou naději. Hospodinův výrok sice zdůrazňuje přísnost Božího trestu, ale zároveň z něho vyznívá zvěst o milosti: Jeho soud, ať sebetěžší, nebude trvat věčně. Potrvá jen chvíli, jen jednu až dvě generace. A jen k určitému cíli. A tím cílem nebude nic jiného než návrat všech lidí do rukou Božích, do jeho vůle. A prostředkem, jímž Bůh provádí svůj lid do nové budoucnosti, bude právě jeho milost, která zazní až po slovech soudu. Nebude jím jen trest v podobě věčného zatracení, ale Boží milost pro všechny lid.

Lidu to však bude jedno, pustá a prázdná země, nebesa beze světla, třesoucí se hory, otřásající se pahorky, země bez lidí i bez nebeského

ptactva, všechno bude pryč. Ze sadu se stane poušť a všechna města budou podvrácena Hospodinem a jeho planoucím hněvem.

Není to však něco, co bychom si vlastně přáli? Aby zejména městské obyvatelstvo bylo zničeno a všichni se opět vrátili na vesnici?

K venkovskému způsobu života, ke komunitnímu stylu fungování, kde budou všichni obdělávat to své pole a každý bude na svém, po večerech budou vysedávat u chalup a probírat hektolitry deště a hektary zoraného pole. Ve dne budou pilně pracovat a v noci pilně spát. Aby se všichni lidé vrátili tam, odkud vlastně přišli a odkud přišlo i křesťanství, z venkova bohatého na úrodu, kde se snad nejlíp dalo ukazovat, co byl ten ráj na zemi? Eden, avšak bez fotbalového hřiště, které vzniklo až o něco později a jen pro ty, co neměli o víkendech nic na práci? Ne, na vesnici se nežije špatně, ale těžce a být tu po celý rok fakt není pro každého. Ale někteří by neměnili, čerstvý vzduch, krásné výhledy do širých plání, lesy, vody, studnice, a to vše, kam jen oko dohlédne. Pole plná krav a býků, které už dnešní děti ani neznají, a o hodně tím přicházejí, staré roubené chalupy a opečovávané zahrádky, na nichž roste skoro všechno. K tomu celkem přehledná komunita lidí, kteří se v podstatě všichni znají a vědí o sobě první poslední, staré i nové traktory brázdící po svazích i šes-tikilometrových silnicích, hlučící rozhlas s prodejem kuřic, pojízdnou vinotékou a sem tam nějakou kulturou.

A k tomu práce, práce, práce, ohlušující stereotyp se střídajícími se ročními obdobími, závislost na počasí, které nedovolí úplně všechno. Není snad pustá a prázdná země a nebesa bez světél tím, nad čím tak nařiká i prorok Jeremiáš, když vidí, kam to všechno dospělo? Nejsou ty třesoucí se hory a otřásající se pahorky jen obrazem zániku země, která už není, co bývala? A není ta absence lidí i všeho nebeského ptactva jen obrazem toho, jak i my tu vlastně žijeme? Ze sadu poušť, města, ale i vesnice podvrácená Hospodinem a jeho planoucím hněvem, jak jsme s tou zemí a lidmi v ní nakonec naložili. A co tedy radí sám Hospodin, když to všechno vidí.

Kupodivu nikoli návrat někam k počátkům, k pramenům toho, jak kdysi lidé žili, ale lítost. Lítost samotné země, že ji nemá kdo obdělávat. Lítost nebe, že jsme ho nechali zhasnout a lítost nad lidmi, kteří se ne, a ne poučit a hledat záchranu pro sebe i své blízké. Ale návrat k Božímu plánu, kterým není konec země a světa, ale obnova. Obnova duchovního života, obnova neboli reformace křesťanství, které jen potřebuje trochu zlidštit, zpřístupnit, přestat být skanzenem minulosti a stát se živnou půdou pro myšlenku neustálé obnovy. Není třeba jen obnovovat to staré, na co jsme byli zvyklí a co tak vždycky bylo, ale hledět dopředu, být progresivní a přestat se bát nejen toho, co nás čeká, ale i budoucnosti jako takové. Je třeba hledět k Hospodinu a jeho svatému jménu.

A co že pro nás ten Bůh má? Jen nějaký Bůh nás může zachránit. Má pro nás kromě utrpení a smrti též vidinu obnovy a obměny. Má pro nás naději, že když se přestaneme bát, tak že občas můžeme přijít i na něco nového. A má pro nás víru, že i my máme šanci něco změnit. Ano, duchovní a tím i křesťanský život je také o změnách. Je především o změnách. Svět se mění, ale to my nemůžeme pochopit. Jediné, co můžeme, je vzít na vědomí změnu, že nám bude všem líp, když se zbavíme svého strachu z toho, jak svět kolem nás neuvěřitelně zrychlil a my mu nemůžeme stačit. Vzít na vědomí změnu, že se mění i lidé kolem nás a spolu s nimi i celá země a všechno, co je v ní a vše prochází Božím soudem. A vzít na vědomí, že se měníme i my sami a na co jsme ještě před dvaceti lety stačili, tak nám nyní utíká mezi prsty. To staré končí a začíná něco nového. A tím novým nebude nic jiného než to, co vyhlásil sám Hospodin a co má v úmyslu a není mu líto, že to lidé neberou ani se od toho sám nepustí, totiž že jen nějaký Bůh nás může zachránit.

V židokřesťanském myšlení se hodně pracuje s budoucností, s tím, co bude. My jsme občas a někdy i často dost uvízlí v minulosti, v tom, co bylo a není to pryč. Bůh nás však volá k naději, že zase bude líp, jen musíme té změně k lepšímu také uvěřit.